

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารการคลัง ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและรวบรวมปัญหาการปฏิบัติงานการบริหารการคลังของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาโดยบุคลากรในมหาวิทยาลัยมีส่วนร่วมและให้ข้อคิดเห็น เพื่อรองรับการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้ข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการสอบถามและการสัมภาษณ์จากประชากรที่ปฏิบัติงานในงานคลังและพัสดุและผู้เกี่ยวข้อง คณะ/สถาบัน/สำนัก และใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารทางวิชาการ รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการคลัง ประชากรที่เป็นหัวหน้างานคลังและพัสดุ วิธีสุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เป็นไปตามความน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling) แบบเจาะจง (Purposive Sampling) สำหรับผู้ปฏิบัติงานงานคลังและพัสดุ และผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 221 คน สุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เป็นไปตามน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling) แบบบังเอิญหรือแบบความสะดวก (Accidental or Convenience Sampling) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนา เสนอในรูปของการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารการคลังของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แก่

1. ปัจจัยด้านการบริหารองค์การ ที่ประกอบไปด้วยโครงสร้างที่เหมาะสม การแบ่งงาน และการมอบหมายที่ชัดเจน การจัดการกับปัญหาภายใต้การระดมสมอง และการดูแลสภาพแวดล้อมของการทำงาน
2. ปัจจัยด้านความรู้ ความสามารถของบุคลากรจากส่วนกลาง ในการให้คำแนะนำในการปฏิบัติงาน ในด้านคำปรึกษาและมีทัศนคติที่ดีต่อการปรับเปลี่ยนระบบงาน ด้านความพร้อมของอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน รวมไปถึงจนถึงการวางแผนการปฏิบัติงาน
3. ปัจจัยด้านการบริหารสินทรัพย์ ได้แก่ การวางแผนเพื่อการบริหารสินทรัพย์ให้สามารถสร้างมูลค่า และการแสวงหารายได้ภายใต้การบริหารจัดการที่อิสระ
4. ปัจจัยด้านการตรวจสอบและควบคุม ความพร้อมและความเหมาะสมของการจัดระบบการควบคุมภายในมหาวิทยาลัย ทั้งในด้านการจัดการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการเงิน และด้านทรัพย์สิน มีหน่วยงานตรวจสอบภายใน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบและควบคุม ตลอดจนการวางแผนการควบคุมภายใน
5. ปัจจัยด้านการติดตามและประเมินผล ในการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานของบุคลากร การติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ และการประเมินการบริหารจัดการสินทรัพย์ที่มีอยู่

จากปัจจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้ปฏิบัติงานด้านงานคลังและพัสดุในคณะ/สถาบัน/สำนัก มีความเห็น เห็นด้วยกับปัจจัยทั้ง 5 ข้อ ที่มีผลมีอิทธิพลต่อแนวทางที่จะพัฒนาการบริหารงานคลังของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในด้านของความสามารถพึ่งพาตนเอง

ปัญหาและอุปสรรคที่ค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. อัตราที่ปฏิบัติงานในงานคลังและพัสดุโดยตำแหน่งมีน้อย โดยส่วนใหญ่เป็นลูกจ้างชั่วคราว ทำให้เกิดความผิดพลาดได้ง่าย เนื่องจากการปฏิบัติงานอยู่ภายใต้กฎระเบียบข้อบังคับที่สลับซับซ้อน
2. ปัญหาของระบบเครือข่ายและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ บางรุ่นไม่สามารถรองรับกับโปรแกรมที่จะนำมาใช้ในการปฏิบัติงานได้ ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคล่าช้า
3. ขวัญกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน โดยส่วนใหญ่เป็นลูกจ้างชั่วคราว ลักษณะของงานมีความรับผิดชอบสูง ขาดความมั่นคง เพราะไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ที่ควรจะได้ เช่น โบนัสควรมีการจัดสรรให้แก่กลุ่มลูกจ้างชั่วคราวที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านงานคลังและพัสดุ เพราะเป็นงานที่ค่อนข้างหนัก เมื่อเปรียบเทียบกับลูกจ้างชั่วคราวในแผนกอื่น ๆ หรืออาจมีการปรับค่าตอบแทนให้เหมาะสม

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีการพิจารณาค่าตอบแทนลูกจ้างชั่วคราวที่ปฏิบัติงานด้านงานคลังและพัสดุ เพื่อให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน
2. จัดโครงสร้างของหน่วยงานโดยเฉพาะหน่วยงานคลังและพัสดุ ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันพิจารณาจากขนาด/ภาระงาน พิจารณาเปรียบเทียบกับขนาดขององค์กร บางหน่วยงานมีลักษณะคนดำเนินงาน
3. จัดทำแผนการบริหารสินทรัพย์ หรือการลงทุนต่าง ๆ ให้มากขึ้น อันจะนำไปสู่ความสามารถในการพึ่งพาตนเอง

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ควรจัดฝึกอบรมให้แก่ผู้ปฏิบัติงานด้านการคลังและพัสดุอย่างต่อเนื่อง โดยศึกษาจากปัญหาในการปฏิบัติงานนำปรับกระบวนการ และวิธีการปฏิบัติงานระดมพลังทางความคิดให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อแก้ปัญหาให้ตรงประเด็น
2. ควรเปิด Homepage ให้ผู้ปฏิบัติงานได้ติดต่อ-สอบถาม แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงาน เพื่อลดเวลาในการติดต่อปรึกษาทางโทรศัพท์ หากไม่ใช่กรณีเร่งด่วน
3. จัดทำคู่มือและสรุปการอบรม/สัมมนาทุกครั้ง เพื่อสามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน
4. ปรับระบบเครือข่ายการปฏิบัติงานให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็วและไม่ติดขัด

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

เห็นควรมีการศึกษาวิจัยเจาะลึกประเด็นปัญหาในระดับปฏิบัติ เพื่อที่จะสามารถแก้ปัญหาให้ตรงประเด็น และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

The research on “The Study on Problems and Development Approaches of Financial Administration of Chiang Mai University” aimed to collect problems in financial administration practices and find suggestions to development from personnel who directly involve in Finance and Appliance Section.

The primary data from this research was obtained from questionnaires and interviews to Finance and Appliance Section staff in Chiang Mai University. Secondary data was collected from technical papers, reports in financial administration. For research methodology, purposive non-probability sampling method was employed to sample among heads of Finance and Appliance Section ; while sampling of 221 staff members and involving persons based on accidental or convenient non-probability sampling method. Data analysis makes use of descriptive statistics and data presentation comes out in forms of frequency distribution, percentage, means and standard deviations.

The result shows that, factors affecting problems and development process of Financial and Appliance Section in Chiang Mai University are:

1. Organizational factor, comprises suitable structure, distribution of task and responsibility, precision in task, problem management be brain storming and management of working atmosphere.
2. Knowledge factor, includes knowledgility of staff from Finance Division, advice in practical process, consult and good perception in change, good equipped in work process and well planning.
3. Asset management factor; consists of, planning in asset management to increase its value, gaining income from fundamental asset by independent management.
4. Monitor and check factor, includes arrangement and suitability of holistic checking and monitoring process from the central administration in terms of management strategies, budgeting, personal administration in the Financial and Appliance staff. In addition, there should be internal review in order to check and monitor the management internally.
5. Progression and evaluation factor, this factor will be helpful in problem solving of staff, following up budget expenditure and evaluating asset management.

From the aforementioned factors, Financial and Appliance Staff of Chiang Mai University determined that all these factors affected development in financial and appliance management in order to reach the highest potential and efficacy as well as correspond to one of the university’s visions, i.e. development of self reliance.

Problems and obstacles found from this study:

1. Insufficiency of staff: number of officials is limited. Some work is carried out by temporary employees therefore human errors occurred due to complexity of the work process.
2. Problems of computer and computer network: some models of computer do not support the work. Using such types of computer delays the work.
3. Morale of staff: according to point 1, when temporary employees have to do complex work when the responsibility is high whereas the incentive is not reasonable. The staff of financial and appliance section has to work harder than other types of task, so there should be extra incentive to this group of staff.

Suggestion in Policy level

1. Incentive should be allocated to temporary staff who works in financial and appliance section to promote morale among staff.
2. Organizing structures within the department suitable to the quantity of work and avoiding over-staff problem in Chiang Mai University.
3. Establishing asset management plan or investment plan leading to self-reliance policy.

Suggestion in practical level

1. Regular in-service training to financial and appliance staff should be organized. The training curriculum should be designed according to reality and pinpoint to the problems.
2. Establishing a homepage where the staff could direct questions and obtaining answers, exchanging experiences and saving time in telephone consultation in unemergency cases
3. Adjusting computer networking to get suitable, fast and flowing result.

Suggestion for further study

In-depth study in practical level is recommended in order to solve the problem precisely and yield highest profits to the organization.